

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VAROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

Nyilttér díja saronként 20 fillér.

Felélős szerkesztő és lapfajladonos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A drágaság.

Nehéz idöket élünk. Nyom a gond mindenkit, a megélhetés gondja, a mindennapi kenyér megszerzésének gondja. Társadalmi életünk pangásának, az országos zűllésnek ez a legfőbb oka. Hiába való a fizetések emelése, azok a százvezrek vagy mondjuk milliók, amelyeket kapnak az állami alkalmazottak, tisztviselők azon a címen, hogy nagy a drágaság s lehetetlen a megélhetés, jó forrún semmit nem érnek, mert ha nagy volt a drágaság a fizetés emelések, javítások előtt, ezek megtörténte után a drágaság egyszerien emelkedik és pedig nem is arányosan a fizetésemeléssel, hanem meghaladja azt.

És szinte érthetetlen, hogy miért van ez így. Az ország földje most is csak úgy megtermi a maga gyümölcseit mint a régi jó idökben, söt most többet terem, mert a földnek megművelése intensivebb; az adók, mert hiszen a termelőknek az a jelszava, ha drágán adja el éllemi cikkeit, hogy nagy az adó, ép úgy megvoltak a régi jó világban is, mint manapság; az emberek étvágya valószínűleg nem növekedett meg akkora mértékben, hogy a tömeges, nagy

fogyasztás okozhatná az élelmiszerek megdrágulását.

Nem lehet elfogadható okát találni ennek az országos bajnak, amely ellen nem tud védekezni a társadalom, s amely ki-mondhatatlan nehézzé teszi az életet.

Pedig az ok megtalálható, mert ez az ok az uszora, az uszora vágy, amely ma minden lelket hálójába kerített.

Régebben az uszorának, csak egyetlen fajtáját ismerték, s a büntető törvény ma sem ismer mást, a pénzuszorát. Ma emellett számtalan faja van az uszorának, amelyekkel szemben védtelenül, tetetetlenül állunk, pedig nagyon nyom, nagyon súlyosan nehezedik az egész társadalmi rétegekre, az egész társadalomra.

Kenyér, hús, tej, ruha, fa s a megélhetésnek mindenfajta szükségletei mind tárgya az uszorának s pedig ez uszoratziletek annál csemányabbak, mert legtöbnyire indokolatlanok, ha csak az emberek határtalan kapzsiságát jogos és menthető indító oknak nem tartjuk.

Legújabbban Budapestben a szén uszora miatt volt nagy felzudulás. A szállítókocsik csekély apadása s néhány közlekedési akadály elég volt arra, hogy a Pesten oly

fontos szükségleti cikknek árát 20—30 %-al felemeljék. Az éhséget inkább megszokta már a pesti közönség, mint a hideget, s ezért volt oly nagy a felindulás, hogy még a hatóságot is megmozgatta s ez aztán ugy ahogy rendet is csinált.

Hát az éllemi, a megélhetésre okvetlenül szükséges cikkekkkel való uszarászkodást tétlenül nézni nézetünk szerint nem volna szabad, s ezt magának az államhatalomnak kellene megakadályoznia, ehhez nemcsak joga van, de kötelessége is ez.

Közigazgatásunk sajnos úgy van berendezve ma, hogy minden egyébbel inkább kell törödni, mint a polgárok jóllétével, de még ha akarna is törödni a hatóság ezzel a kérdéssel, nem teheti, mert nincs hozzá paragrafus. Paragrafusokba szedni az élelmiszerek uszorával való küzdelmet nehéz is, ám azért feltétlenül kell tennie valamit az államhatalomnak, mert így sypsihus munkát végez a fizetésjavításokkal, mert ha ad mondjuk 15 %-os fizetésjavítást, az élelmiszerekkel kereskedő egyéneknek van annyi magukhoz való eszük, hogy 40—50 százalékkal emelik a szükséges élelmiszerek árait.

Országos a baj, minden vidék lakói

A novella vége.

... s az ifjú

elérte végre álmai dalmát: egy röpké szót s két szem imádatát s szenvedéllyel ölelte keblére az ő szive édes kistis lányát.

S következett egy néma imádság ... egy hosszú csók ... önfelédit pillanat ... — valahol messze a búz sejtelenül egy szegény lány csak úgy sirt azalatt.

B. J.

Erdösi Imre.

— Branyiskónál, 1849. február 5-én. —

Ha egyszer kérditek, mért ne meséljem el, Hisz nekem örömem, titeket érdekel, S mintha megíjulték, amikor mesélem, Elfeletem, hogy már oly nagy időt élttem.

Szepesmegegyében járt Gergei serege. S hogy onnan legrossz a Tisza mentire, Szárosmegegyén által kellett utat vágnumk. — Ellöttünk Branyiskó, ellenség utánunk. Még a hegy csak hagyján! De sűrűn megszállta Deym generálisnak erős hadosztálya: Két úgyt ágyú és háromezer ember, Böven felszerelve ruhával, fegyverrel! Guyon kapta részül ostromát a hegynek, Orszolán vezére egy ujjon seregeket.

Hogy felsorakoztunk, élénk áll a vezér, Kurtán parancsot eszt s ilyenformán beszél: — A harmánczarnadik készlőj gyáva volt;

Ma meglátom, vajjon rajta szárad-e a folt. Kemény lesz a dió, de ha hátrálnátok, Kartácsos agyúval magam lövök rátok.

Ha Guyon mondotta, a fele se tréfa. — No gondoltam topva, furcsa lesz ez még ma! Pogány egy idő volt, térdig hóban jártunk, Meltszó szél csapokta majd arcunk, majd hátunk. Úgy fáztok mindenünk, hogy már szinte égett S most egy csonttá fagyott zord meredséget Agya puská ellen be lehessen venni? S im élénk állt egy pap, tanár kegyesrendi, Végyig nézett rajtuk s prédikált intígyen: Fiaim! győznünk kell, velünk van az Isten. Győznünk kell, ha mondom; jertek kövessetek! S felemelt magasan egy jafeszületet. — Velünk van az Isten? de a keze, lába Szeggel részegezte a keresztfájdra! ... Mormogtam magamban, — el voltam fásulva Kigunyoltam mindent.

Ropogott a puská, Elbödült az agya, rohantunk előre. Csúszott kegyetlenül a hegynek lejtője, A golyó meg versenyt sivitott a széllel Jobbra-balra tőlünk gránát robbant széjjel Keresettel kezében a pap stencröl-sánera, Bárán haladt elő s mi meg csak utána. Odaszökök neki: — Hallja je pátér A golyó nem kérdi ki hogyan talál el; Noszt itt egy puská, ragadjja kezébe Ott meg az ellenség dörögtsen beleje. Nem processzó ez, hogy úgy pusztá kézzel ... — Láttod a keresztet ezt emelem én fel. Kőránéz, s ha látja, hogy emitt vagy amott Egyik-másik szakasz bomlott vagy lankadtot, Búcsó feszületjél felőjük emelto

— Beléjük tán éltet vagy tüzet lehetne Halálba, veszelgybe beragadta őket; Miatta az osztrák szék ügyből löhet, Féltemet nem ismer.

Nem tudtam megállni; Ördög-e vagy angyal, de legyen akármí, Megint szöök hozzá: — Csodás két kezébe Ragadjon hát kardot a kereszt helyébe, Egy vezessen minket, — és a félvilágot Kitevélj helyéből!

Az a kereszt bántott. Miért? Hát megmondom féltam a keresztől, Mert elszaktam tőle.

De már a télöröl Menekszik az ellen. Rohantunk nyomában Velünk van az Isten! Fiaim, utámam! — Hát az Isten győzött?? A szurony, a puská, Ezek győztek itten: hüvelgyébe dugva Nem féltelmes a kard!

A hegy tetejére Ahogy följutottam, onnan visszánézve Megdöbbenve álltam attól a csodától: Mi, rongyos újonok, huszonhárom sáncból Vártuk ki az ellent folytonosan küzdve! Most kezdtem remegni, nem pedig a tűzbe! ... Hátha igazá volt annak a hús papnak??

... Óda nézek hozzá, — halkan imádkoznak. Hálát adnak épen, — a szemükből látom ... Könyessépek gördülnek végig az orcámon, Óda megyek hozzá, lerogyott a térdem, Nem bírtam már állni, — feszületjél kértem, Szívehez, ajkámhoz hozzatiszorítottam, Megkönnyebbült szívevel hosszan imádkoztam,

Irtá: Tukács Gedeon.

érzik azt, jó volna tehát ha a t. honatyák is foglalkoznának azzal a dunaparti fényes palotával, amely az ország, ami keserves állérein épült föl. Sokkal hasznosabb dolgot cselekednének bizonyára, ha a kenyér és hús árát csak valamivel lejjebb szállíthatnák, mint a meddő közjogi szalmacsépeléssel, mert akkor megszünnék tán az a nagy vérveszteség is, ami éri ezt a szerencsétlen országot a kivándorlás révén.

Rendkívüli közgyűlés.

Rendkívüli látogatott rendkívüli közgyűlést tartott a város törvényhatósági bizottsága e hó 21-én. A gyűlés a város igen fontos ügyeiben döntött s épen ezért eljött a gyűlésre *Lits Gyula* főispán is.

Legfontosabb tárgya a gyűlésnek Vihnye-fürdő ügye volt. Nem új a kérdés, évek óta amióta házilag kezeli a város a fürdőt, számtalanszor volt szerencsésük a bizottsági tagoknak Vihnyéhez a zöld asztal mellett, s az utóbbi félévben pedig ugyiszólva hét-hét mellett foglalkoztak vele, amióta ugyanis a bérbe adás ügye került szőnyegre s megindultak *Winter Sándor* és fiai céggel a bérbeadásra vonatkozó alkudozások. A közgyűlés nem így izben foglalkozott e kérdéssel, ismerítettük mindannyiszor mi is e kérdést s megmondtuk véleményünket, mely szerint nem tartjuk a város közönsége érdekében valónak Vihnye-fürdőnek bérbe adását. Véleményünket először kevesen osztották, azután mind többen s végül az egész törvényhatósági bizottság úgy döntött, hogy nem tartja szükségesnek bérbeadni a fürdőt 50 évre olyan feltételek mellett, mint amiket *Winter Sándor* és fiai cég felajánlottak. Ma ott állunk Vihnye-fürdő ügyével, ahol ezelőtt öt évvel házilag kénytelen kezeltetni a város, ami különben az elmúlt négy év alatt nem volt káros.

A közgyűlés másik fontos ügye az erdészeti főiskola elvitelének ügye szintén nem új és nem ismeretlen kérdés közönségünk előtt. Ezutal egy ellenmemorandumot fogadott el a közgyűlés, amelyet a földmivelésügyi miniszterhez fognak betérjeszteni. A memorandum nagy szakértelemmel és tudással, sok történeti s ezenkívül az erdészet és gazdasági ügy köréből vett érveléssel igazolja azt, hogy az erdészeti főiskola igen jó helyen van Selmecebányán. A közgyűlés gyakori helyesléssel hallgatta végig a terjedelmes emlékiratot, amelyet a szerkesztő-bizottság megbízásából *Zólyomi Imre* erdőmester irt meg. E kérdéshez *Herrmann Miksa* főiskola rektor, bizottsági tag szólott hozzá. Nem érdeméhez szólott hozzá a tárgynak s csak az emlékirat egynemély, a főiskola egyik régi hires tanáranak működéséről szóló részletével foglalkozott. Beszéde, nagy hatást kellett a bizottsági tagok között s ha indítványt tett volna, kétségtelen, hogy az emlékiratnak *Wilckens* professzora vonatkozó részét meg is változtatta volna a közgyűlés, ám *Vitalis István* hozzászólása után indítvány nélkül elfogadott az emlékirat úgy amint felolvastott.

A gyűlés lefolyása a következő volt. *Lits Gyula* főispán délután 3 óra körül megnyitja a gyűlést, amelyen a bizottsági tagok nagy része megjelent.

A tárgysorozat első pontja Vihnye-fürdő bérleti ügye volt. *Stancsay Miklós* főjegyző bejelenti, hogy *Winter Sándor* cégtől tegnap expresslevél érkezett, mely szerint visszalép a bérleti ajánlattól, ha a közgyűlés nem dönt véglegesen a bérlet ügyében.

Felolvassa egyttal *Wagner Lászlónak* ez ügyben beadott indítványát, mely szerint a *Winter*-cég ajánlata nem fogadandó el és a fürdő nyilvános árverésen el, — vagy bérbeadandó.

Horváth Kálmán polgármester bejelenti ezután, hogy a mult közgyűlés határozata értelmében a szerződési tervezet kinyomatva kiosztatott a bizottsági tagok között. A fürdőügyi bizottság is újlag foglalkozott a szerződéssel arra a három lényeges pontra vonatkozóan azonban, amelyekben a multkor nem történt megegyezés, s most sem jött létre megállapodás s így mivel a szerződés nem fogadható el ajánlja, hogy véglegesen döntsön a közgyűlés e bérleti szerződés dolgában úgy, hogy azt nem fogadja el; egyttal azonban mondja ki már most azt is, hogy a fürdőt, mivel más mód már nincsen, ez évben még házilag kezeltesse s e célból utasítja a tanácsot, hogy a házi kezelésre nézve tegyen a legközelebbi gyűlés előlterjesztést.

A kérdés egyszerű és világos volt de azért még hosszabb vita előzte meg a szavazást.

Farbaky István általánosságban szólván hozzá a kérdéshez, kijelenti, hogy ő barátja a bérbeadásnak és határozottan ellene van az eladásnak, aminthogy határozottan ellenzte annak idején a gázgyár eladását is. Helyesli a polgármester terveit, de Vihnye eladására vonatkozó hajlandóságát nem helyesli s a mellett van, hogy megfelelő bérlet mellett okvetlen tartsa meg a város ezt az értékes birtokát, amely a kellő jövedelmet mindig meg fogja hozni.

Az elnök a bérleti szerződésre nézve szavazásra bocsátja a kérdést. A szavazás *Händel Vilmos* biz. tag indítványára névszerint történik. Egy igen szavazattal szemben a többi nem volt s így a Vihnye — *Winter* léle bérlet ügy végkép lekerült a szőnyegről.

Wagner László dr. indítványra került sorra. *Horváth Kálmán* polgármester kijelenti, hogy miután a *Wagner* indítványa és az ő tervei között csak módosítai eltérések, van, utasítások a tanács, hogy az eladást alkalmas módon közhírre tegye, esetleg úgynökök alkalmazásával.

Heinze Hugó kijelenti, hogy nem hivatkoztak való eladásnak s nem tartja azt olyan sürgetőnek mint *Wagner László* indítványa. Ha nem is tudjuk eladni vagy bérbeadni a fürdőt, akkor sincs ok a kétségbeesésre, mert házilag kezelheti a város, amely kezelés az utóbbi négy évben igen jól bevált.

Szél László a házi kezelés mellett szükségesnek tartja a fejlesztést is mivel a város erre nem igen képes és nem hajlandó, ajánlja, hogy véglegesen ne szakítson a város a *Winter* céggel.

Händel Vilmos a polgármester indítványát pártolja ugyanigy *Herrmann Miksa* is, aki az eladást nem látja csak szükségnek. Ha akad jó vevő, eladhatja a város a fürdőt, ha nem akad nem adja el. Nem szeretné megkötni a polgármester kezét ez ügyben.

Kachelmann Farkas határozottan ellenzi, hogy a fürdő eladások, mivel biztosabb és több jövedelmet hoz így a városnak, amely amugy is rászorul a jövedelmekre.

A vita bejegyzetvén *Lits Gyula* főispán szólott hozzá a tárgyhöz, előre is kijelentvén, hogy felszólalásával senkinek véleményét nem akarja befolyásolni. Kijelenti, hogy már a bérleti ajánlat beérkezekor tudta, hogy ez nem fogadható el, sőt ki is fejezte már akkor, hogy ötven éves szerződés megkötése előtt, jól meggondolandó, hogy mikép dönt a törvényhatósági bizottság. A jelen esetben a *Winter* cégnek is igaza van a maga

szempontjából, amikor tekintettel a szükséges nagy beszerzésekre a saját érdekeit tekintette, a városnak is igaza van, amikor úgy döntött, hogy a saját pénzét inkább magának jövedelmézetli *Megnyugvással* veszi a közgyűlésnek a bérletet elutasító határozatát s hiszi, hogy jól határoz a közgyűlés, ha a polgármester indítványát fogadja el, bár a maga részéről a város érdekében sajnálná, ha a fürdőt eladná, kivéve ha az eladás kiválóan fényes eredménnyel járna. Figyelemmel kísérte Vihnye házi kezelését, amely tagadhatatlanul nagy előnyére volt a fürdőnek, belátja azonban, hogy ez eddigi kezelés nagy terhekre volt a tisztikarnak, ezt tehát így tovább fenntartani nem lehet. Mivel azonban az a meggyőződése, hogy a fürdőt egykönnyen nem lehet jól eladni sőt megfelelő bérlet sem akad, szükségesnek látja a házi kezelés berendezését úgy azonban, hogy az jövedelmező is legyen az pedig csak további, hasznatható befektetéssel lehetséges. Nem sajnálná tehát a fürdőtől a további áldozatokat, mert tekintettel arra, hogy Vihnye amellet, hogy szükség fürdő, igen kedves tudóhely is, s az utóbbi négy év elég biztosíték arra nézve, hogy jövedelmezni fog s idővel igen tekintélyes jövedelmi forrássá lesz a városnak.

Ezután *Farbaky István*, *Wagner László* dr. és *Szél László* visszavonván indítványait a közgyűlés egyhangul elfogadta *Horváth Kálmán* polgármester indítványát.

Következett az erdészeti főiskola ügyében szerkesztett memorandum. A földmivelésügyi miniszterhez címzett feliratot a szerkesztőbizottság megbízásából *Zólyomi Imre* v. erdőmester irta meg. A közgyűlés egész terjedelmében kívánta azt hallani s azért fölolvastotta. A terjedelmes feliratot, amely a város közönségére nézve nagy érdeklél bír s amely új szempontokból világítja meg annak szükségét, hogy a főiskola itt maradjon, jövő számunkban részletesen ismertetjük.

Ez ügyhöz *Herrmann Miksa* a főiskola rektora szólott hozzá.

Nem akar polemizálni mondja, mert e kérdésben a dolog érdemét illetőleg úgy sem döntött a törvényhatósági bizottság, ámdé erkölcsi kötelességének tartja, hogy megtegye megjegyzéseit különösen egy némely ténybeli tévedésre.

Kijelenti, hogy mióta a főiskola elvitelének kérdése felvetődött, alapos megfontolás alapján az volt a meggyőződése, hogy a főiskola innen elvitessék, meggyőződése ma is ez, s ezt nyíltan és férfiasan kimondja. Már ezért sem fogadja el az emlékiratot de nem fogadja el érvelése és hangja miatt sem.

A feliratról megütöközésen hallotta, hogy az a főiskola egyik hires erdésztanárának működését a történeti tényeknek nem megfelelőleg tárgyalja. Hosszasan bizonyítja, hogy *Wilckens* professzor nem volt, aminek a memorandum állítja s történeti adatokkal igazolja, hogy *Wilckens* amellet, hogy kiváló tudós volt, a magyarokhoz ragaszkodott.

A memorandum azt az állítását, mintha az erdész szakörök fellogása nem fedné az erdészeti egyesület ama határozatát, hogy az erdészeti főiskola innen elvitessék, s mintha e határozati hivatalos presszió alatt jött volna létre szintén nem fogadhatja el.

Tiltakozik végül a felirat ama felleveése ellen, mintha az erdésztanárok nem kívánnának súlyt helyezni a gyakorlati tanításra s az egyoldalú elméleti oktatást tennék főfeladatává az áthelyezendő intézetnek.

Ha ez állása szóló is helytelenítendő. Ámdé megrag győződve arról, hogy az erdészeti tanárok, akik valamennyien a gyakorlatból kerültek ki, teljes tudatában voltak és vannak ma is a gyakorlati oktatás fontosságának. Erről soha egy perccig, tehát memorandumuk szerkesztésekor sem feledkeztek meg, s ha az intézet székhelyét mégis

Budapestre kívánják áthelyezni, bizonyára számat vetettek a gyakorlati tanítás lehetőségével, legalább is oly mértékben, mint a mennyire megtehető a "most felavított" memorandum egyedüli érdész-szakembere akkor, amikor arra a következőt írt, hogy eddigi székhelynél jobbat az egész országban nem csak találni, de még csak elképzelni sem lehet.

Herrmann Miksa nagy hatást tett beszéde után Vitalis István biz. tag szótól föl s reflektálva Herrmann Miksa beszédjére, oda konkludál, hogy tennie kell valamit a városnak is hogy a megindult mozgalmat megszűnjék.

Beszéde kivonatossan ez volt:

Meglepett engem — mint tvh. biz. tagot, noha én idegenből szakadtam ide, hogy Herrmann taglarsunk, a ki e város szülője, mint tvh. b. tag, itt ebben a teremben, a hol a város érdekeinek elősegítéséről kötelességünk tárgyalni, a város memorandumával szemben foglalt állást. Én mint tvh. b. tag a memorandumot elfogadom, mert azt mindnyájunknak el kell fogadnunk, minthogy a város érdekeinek képviselőitben vagyunk itt; magának a kérdésnek az elbírálására sem ezt a helyet, sem magamat nem tartom illetékesnek. Amde az a meglepő körülmény, hogy Herrmann Miksa, noha a város szülője és bár tvh. b. tag, itt is állást foglal a város memorandumára ellen, azt bizonyítja, hogy valóban oly bajjal állunk szemben, a melyért bennünket és a város vezetőit terheli a felelősség.

Amde nem elég a bajt felismerni, hanem gyökeres orvoslásról is kell gondoskodni, ha azt akarjuk, hogy a főiskola itt fejlődhesse és virágzhassék. A memorandum felsorolja, hogy a főiskola érdekében mit tett a kincstár, az államkormány, de egy szóval sem hallottam említeni a memorandumban, hogy mit tett és mit áldozott a város, vagy mit akar tenni és áldozni, hogy a főiskola itt maradjon és itt fejlődhesse tovább a modern követelményeknek megfelelően, mert én részemről — noha már évek óta figyelemmel kísérem a város vezetőségének tevékedését, nem igen tapasztaltam, hogy városunk ezen gyöngyének, a főiskolának az érdekeivel csak annyit is törődött volna, mint pl. Vihnye fürdővel, a melynek fejlesztésére sok tvh. b. tag félmillió koronát is hajlandó megszavazni.

Herrmann Miksa személyes kérdésében kijelenti, hogy ő mint mindig most is kijelenti, hogy a főiskola elvitelének híve, azt soha nem tiltkolt, sőt nyíltan beavallotta. A mikor őt e terembe polgártársai bizalma, hívta akkor is köztudomású volt ez állásfoglalása. Kijelenti azonban, hogy ha bárki bármilyen összeharhatatlanságot látna e felfogása és bizottsági tagsága közt, ez utóbbról kész azonnal lemondani. (Zaj; maradjon! szó sincs róla).

Vitalis István félreértelt szavait magyarázván meg, a közgyűlés a memorandumot elfogadta s elhatározta, hogy megküldi azt a földmivélségi miniszternek s a kormány összes tagjainak.

Horváth Kálmán polgármester Vitalis István biz. tag szavaira válaszolva kijelenti, hogy a város, amennyire anyagi lehetőség megengedte mindig készséggel tett meg mindent, amire a főiskolának szüksége volt.

Gögye János a Zsembery ház alsó helyiségéi akarta bérebe venni, ajánlatát azután visszavonta. Tudomásul vételezt.

A beszercebányai kereskedelmi és iparkamarai tagok megválasztásának eszközésére a választó központi bizottság elnökül Kuti István rendőrfőkapitány, tagjailól Joerges Ágost, Ernst Zsigmond, Engel Zsigmond, ill. Oszvaldi Gusztáv, Fizély Károly és Gregus Antal választották meg.

A gyűlés ezzel véget ért.

A Rendőri Lapok az új polgármesterről.

A «Rendőri Lapok» hosszabb méltató cikket közöl abból az alkalomból, hogy Horváth Kálmán főkapitányt polgármesterré választotta» Selmecebánya közönsége. A cikk a következő:

Horváth Kálmán — polgármester.

Örömmel vegyes fájdalomérzést kellett benőnk az a hír, hogy ami kedves kartársunkat, Horváth Kálmánt, Selmecebánya város rendőrfőkapitányát a Közelebb elhall polgármester helyébe polgármesterré választották.

A választás egyhangú volt. Szinte meglepő, ha megdondoljuk, hogy Horváth Kálmán mintaszerű rendet tartott városában, ami szigor s némelykor erősebb rendszabályok nélkül nem igen sikerül. Hozzá, hát van város Magyarországon, amelyek megtudja érteni azt, hogy a rendőrség és annak feje a főkapitány akkor, amikor gyomrot és gazt irt erélyes kézzel, amikor a törvény rideg, büntető szakaszaival sújtja a renitens elemeket: akkor ugyanazt cselekszi, amit a műtőorvos, aki élsevel fájdalomt okoz talán, amikor a beteg testbe vág; de ha eltávolított onnan oda nem tartozó gennyeit részeket, há' ezzel a vágással, műtőeszközzel — gyógyított?

Uglátszik, hogy van, mert több esetet tudunk már, amikor a főkapitányi szék volt a lépő s a polgármesteti állásához.

Kitűnő főkapitányból csak kitűnő polgármester lehet. Így örömmel gratulálunk Selmecebánya sz. kir. város közönségének választásához. A közigazgatásnak egyik legnehezebb, legkevésbé méltányolt ágában a közrendeszet terén nyomos érdemeket szerzett az a férfi, aki a jövőben Selmecebánya városának szellemi és anyagi léteén vezetője lesz.

De az öröm érzése mellett nem felejthetjük el a fájdalom érzését sem. Nekünk súlyos veszteségünk az, hogy Horváth Kálmán itt hagyja a zászlót, amelynek egyik legbátrabb katonája; a csapatot, amelynek egyik zászlótartója vala. Testületünk nagyképeségű, fáradhatatlan, ügybuzgó bajnokát; a rendőrség államosításának egyik szókimondó, tehetséges tagját veszítette el benne.

Szóval és tollal harcolva velünk együtt hosszú évek óta ott állott az első csatárbanban. Csüggedetlenül, fáradtságot nem kimélve küzdött a vidéki rendőrség államosításáért. Nagy elégtelünkre szolgált, hogy így fényes tehetségű kiváló szakember is egy nézetet vallott velünk: a rendőrséget csakis államosítás által lehet életképes s szerves egészzé és olyan mechanikus erővé tömöríteni, hogy az ország közbiztonságának óramű pontosságú működő organuma legyen.

Nem kapkodott népszerű jelszavak után; alkat nem ismerő, egyenes szókimondó természetével haladt a maga útján. Csak a múlt év július havában is figyelmet kellő terjedelmes elbárolmatumot írt «Magyarország rendőrségi szervezete» címen.

Mathematikus pontossággal mutatta ki e szakmunkájában is a jelenlegi rendőrségi szervezettel tarthatatlanságát. A nagy tudással, kitűnő szakismerettel írott dolgozat egy alapvető munka a jövő rendőrségi szervezet megalkotásához.

Folytonos érintkezést tartottunk fenn egymással azok a «kevesek», akik szomorúan látjuk a vizgatszalon, sivar helyzetet, a vidéki rendőrségnek ezer nyomorúságát; annak életfáján ragódó sok-sok beteges kínosvését; a szétvonásnak alig hallható szűrőlést, mely előbb-utóbb megdönti az egész beteg testet, s nincs-nincs se közeli, se távoli, aki a nagy betegem még csak segíteni is kívánna!

Orvosok helyett bábák és kuruzslók jönnek. Tanásztalanul, hümmögve állanak meg a fáradt, kimerült beteg test körül és gyógyszernek helyet

rólaválassal akarnak segíteni annak a baján. Hol-olt ide nem is gyógyszer kell már. Nem! Ide műtő-eszközök kellene, amelyek a beteg testből kivagdálják a romlásnak indult részeket!

Még jó szerencsénk, hogy a belügyminiszteri székben gróf Andrássy Gyula ül, kinek ismert fényes lehetősége garanciát nyújt az oly csálódásnak kitett vidéki rendőrségnek a tekintetben, hogyha már az államosítás hosszú időre le is kerül a napirendről, de legalább a terve vet városi törvényalkotásánál figyelem és gond lesz fordítva arra, hogy a gýmáság alul felszabaduljunk és némi önállóságához jussunk. E nélkül a vidéki rendőrség, kivált a nemzetiségi helyeken, politikailag exponált városokban csak jöpette-figura maradna a jövőben is.

Szinte megfedekeztem róla, hogy nem — nekrológus írok.

Szomorú hangulat volt erőt rajtam, holott örvendetes dologról emlekeztem meg.

Nem csoda. Szomorú tapasztalataink vannak ugyanis arról, hogy egyik-másik kollégánk elhagyva a főkapitányi széket és már magasabb állásba jutva, idegenné, érzéketlené válik testületünknek jogos törekvései iránt. Sőt egyik-másik, mintha még restelne is egy kicsit, hogy valamikor még ő is «a rőndre ügyelt föl». Nem egy, a helyett, hogy elővonná kollégialis készségét, s az emelkedő nap levegő sugarait hirtelen az alul maradt «kis emberekre», a szerencse által elragadtatva, s nem gondolva arra, hogy a sivar világban minden-minden mulandó s leginkább az a gyarló ember földi dicsősége: hát a helyett a parventü mosolyt-keltő pökhendiségével rug rajtuk egyet-kettőt, ott ahol éppen lehet!

Nem, nem, Horváth Kálmán barátunk, mi tőled egyebet várunk! Te, aki oly közvetlenséggel tudtad eszetleni cikkeidben ami sokféle bajunkat: te nem lehetsz önző, rideg ember. Te megértesz minket a jövőben is és velünk fogsz harcolni tovább is az alatt a zászló alatt, amelyet e sorok írójával együtt kibontottál!

Szomorú érzés nekünk azért, hogy csapatunkból, azok közül a kevesek közül, akik a szak-sajtóban ébren tartottuk eddig is a vidéki rendőrségnek elárult ügyét. — egyik vezérharcosunk, zászlótartóunk eltávozik.

De reméljük, hogy csak helyet cseréltél: de elveidet, nézeteidet, írói készségedet megőrizéd és szent ügyünknek szolgálatában jövőben is megtartod.

Ebben a reményben így búcsuzunk tőled: a viszontlátásig!

Hegedűs Sándor,
marosvásárhelyi főkapitány.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. Martiny István kir. bányaánakos a székelnai kir. bányaahivatal volt főnöke a lét, folyamán utazik el ujjalómására Nagybanára. Martiny tudvalevőleg a Nagybanára m. kir. bányaigazgatóságához lett áthelyezve és a bányaászati ügyek előadásával megbizva. Társadalmunk Martiny Istvánban egyik igen rokonszenves közszeretetlen álló tagját veszti el s így távozásra széles körökben kell sajnálnat.

— Tisztelegések a polgármesternél. A múlt héten megint több küldöttség tisztelegte Horváth Kálmánról, mint a város ujjonnan megválasztott polgármestere. Az ág. hitv. evang. egyház küldöttségét Farbaký István felügyelő és Hándel Vilmos főesperes vezették. Tisztelegte a törvényhatóság területén lakó orvosok szövetsége is. Tóth Imre dr. bányaerületi főorvos elnök vezetésével. városi róm. kath. tanítók Tuka Antal egy. tanító vezetése mellett tisztelegtek az új polgármesternél, kinek üdvözöl beszédére kijelentette a polgármester, hogy a város tanügye mindig kiváló gondoskodásnak tárgyát fogja képezni. Végül a korcs-

mások, kinek nevében *Heim* Antal üdvözölte szép beszédében az új polgármestert.

— **Pál napja** volt e hó 25-én, *Podhraggy* Pál prépost-plébános nevenapja, mely alkalmat felhasználták a közserzetben álló főpának tisztelői s elhalmozták őt jókívánataikkal. A városi tanács testületig tisztelgett az ünnepelnél, aki *Horváth* Kálmán polgármester melé üdvözöl beszédére meghatva mondott köszönetet.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszterium vezetésevel megbízott miniszterelnök, az állami vasgyárak tisztviselői létszámában kinevezte: Gottlieb Ferenc felügyelőt, Bránszky Vendel bányatanácsos felügyelőt és Dvorák Hubert felügyelőt főfelügyelőkké; Hvensch Szilárd, Schenek Gyula, Koszticzky Ferenc és Kossin János főmérnököket Boythor Ferenc főellenőr — számtanácsost és Stein Sándor főmérnököt felügyelőkké; Györi József segédtűrkárt főellenőrré; Kühn Henrik és Weichker Mór mérnököket főmérnökökké; Erdélyi Dávid és Scheiber Arnold hivatalnokokat valamint Lipka Euztách kezelési vezetőt főellenőrokké; Nagy Dániel mérnököt főmérnökökké; Feldmann Izidor ellenőrt és Tyrmann Károly hivatalnokokat főellenőrokké; Kreitl Lajos, Bihary György, Halmi Béla, Csengeri Ferenc és Melkun János hivatalnokokat ellenőrokké; Marek László, Bencke Rezső, Istvánffy László segédmérnököt mérnökökké; Jászai József Felber Lajos és Farkas Sámuel hivatalnokokat ellenőrokké; Csák Gészti segédmérnököt mérnökökké; Pfeifer Gusztáv id. havidíjas hivatalnokot segédmérnökökké; Elfer Ödönt, Rnhács Bélát, Nagy Ottót, daróczy Kiss Imrét és Szibert Imrét hivatalnokökké; Vicsit Iván, Tománek Ferenc, Wagner Tivadar és ifj. Lincz Ödön ideiglenes havidíjas mérnökgyakornokokat segédmérnökökké; Schreil Gyula, ideiglenes havidíjas hivatalnokot hivatalnokökké; Gunda Rezső, Sztacha Gusztáv, Lányi Ödön és Hosztják Albert ideiglenes havidíjas mérnökgyakornokokat segédmérnökökké; Laszgallner Agoston és Lakó Károly ideiglenes havidíjas hivatalnokokat hivatalnokökké; Kinevezte továbbá a bányászaton alkalmazott kezelési tisztviselői létszámában: Kovács Gyula kezelősegéd tisztet kezelőtisztté; Flórián István mázástisztet és Koblicska Károly királyi bányaintézőt kezelősegéd tisztékké.

— **Estély a polgármesterénél.** *Horváth* Kálmán polgármester estélyt rendezett e hó 21-én *Lits* Gyula főispán tiszteletére, amelyre hivatalosok voltak *Sevha* Gyula miniszteri tanácsos, bányai igazgató, *Podhraggy* Pál prépost-plébános, *Hádel* Vilmos ág. h. ev. főesperes, *Furbaky* István ny. főbányatanácsos, *Heincz* Gugó ügyvéd, *Herrmann* Miksa főiskolai rektor, *Liha* Antal kir. járásbíró, *Király* Ernő liceum, *Rauchbauer* József gimnáziumi igazgatók, *Joerges* Agost, *Hornyacek* István, *Gregus* Antal, *Oszvaldt* Gusztáv biz. tagok, *Arthold* Géza h. polgármester és *Kuti* István h. rendőrfőkapitány.

— **Elszámolás és köszönetnyilvánítás.** Az 1907. évi január hó 19-iki negyeltől álarcs-bál bevételé 71217 K, kiadás 35187 K, tiszta jövedelme 36030 K. Felülhívtettek: *Svehla* Gyuláné, öz. Wagner Józsefné és *Horváth* Kálmáné 10—10 K, öz. Eckert Dismáné, öz. Hausdorfer Józsefné, *Podhraggy* Pál és *Herrmann* Miksa 6—6 K, *Furbaky* Istvánné, *Velics* Györgyné, *Fodor* László dr. és *Kachelmann* Farkas 4—4 K, *Herman* József dr. és *Fizély* Károly 3—3, *Goldfusz* Mihályné 250 K, öz. Hajdu Béláné, öz. Meliszky Jánosné, *Schmidt* Teréz, *Gaszó* Ferencné, *Kuti* Istvánné, *Sipos* Ferenc, *Pálya* Zsigmond, *Niki* János és N. N. 2—2 K, *Rozim* József, *Hollós* Pál, *Szedegi* Sándor dr. és N. N. 1—1 K. A lengyel zsidó 770 K. A nögyelet elnöksége hálás köszönetet mond a felülhívtettekért.

— **Számonekőrszék.** *Lits* Gyula főispán számonekőrszékét tartott e hó 25-én, amelyen *Stuller* Gyula dr. és id. *Oszvaldt* Gusztáv tagok

vettek részt. A számonekőrszék megvizsgálta a tisztviselői munkásságát, mely után a főispán kijelentette, hogy e vizsgálat csak alaki vizsgálatot képez s az egyes hivatalok érdembeli vizsgálatát más alkalommal fogja megcsejteni. Elismérsét fejezte ki különben a tisztikarnak, hogy a közigazgatás egyre fokozódó hivatalos teendőit buzgalommal látják el s további buzgó munkálkodásra hívta fel őket. A megbeszélesek során szóba kerülvén a kivándorlók számának növekedése, fölkeríte a főispán a tisztviselőket, hogy a maga körében kikí hasson oda, hogy a valósággal járványserűen fellépett kivándorlási vágyat csökkentse, mivel nagy veszély fenyeget az államot a kivándorlás újabb rohamos növekedésével.

— **Álarcs-bál,** helyesebben mondva annak kellett volna lenni, de nem volt az. Mért nem volt az? kérdezi a kíváncsi olvasó. Mi jól tudjuk, de nem mondjuk meg senkinek.

Hogy is nézett csak ki a bálterem? Túlszuffolt karzat, telve mosolygó, izgatottan várakozó hölgyfejekkel. Várták a nagy felvonulást, a huszonöt pár magyar szőlőját, a városi tisztviselők maszkiába öltözött rendezőség ügyeskedéseit, a konfetti csatát a meglepetéseket, a palládium alatt történendő zajos sikerű jeleneteket stb. stb. Nagy igényű volt a publikum önmagával szemben. Ennyit remélnie nem lett volna szabad. Tübbesült saját erejét. Mindenki a másikon akart mulatni s a végén mindenki a másik s önmaga csalódásán mulatott. Így van ez jól, — hisz ez is meglepetés volt.

Az est azonban még más meglepetést is tartogatott a közönség számára. A jó ég tudja, mi az oka annak, hogy a fiatalság nem akar táncolni. A hölgyek kulisszák mögött konstatálták, hogy kicsi a választék, kedvesnek kell lenni mindenkézz, mert másképp nincs táncos, nincs mulatság, nincs illuzió, kárba veszett a szép fehér selyem bluz (blouse).

Valljuk meg azonban őszintén, hogy akik ott voltak, a kis választék ellenére is jól mulattak. Rogogott a csárdás, szédített a keringő, ringatott a boszton majd a gyepeke itémei mellett táncolt a sok szép asszony lánya a rohanó végén nem szakította a mulatságnak.

Ad vocem „rohanó”. Ezen ékesen csengő honi nyelvünk báli szokásnének új individuuma aminet később riójtúnk, azt jelentette, hogy hangjai mellett rohani kell haza, mert aminet elhangzanak végakordójai, nincs többé tánc, nincs mulatság, nincs illuzió, ellenben reggel van.

Haszatalan várt a közönség vége lett a mulatságnak, a táncnak a mulatságnak.

Hosszu a referenciá! Üntalant bájós olvasó, avagy nyájás olvasóné? Nem kinzom idegeid tovább, csak még a táncosnőket nézem, egyszer végig veled, s megynék a rohanó akordjai mellett — aludni. Kiket látnak?

Asszonyok: Arkossy Béláné, Baán Elemérné, Bachraty Józsefné, öz. Balázs Károlyné, Böttger Miksáné, öz. Clement Gyuláné, Csányi Otóné, Dalos Józsefné, Fallér Károlyné, Fizély Károlyné, öz. Hantsdorfer Józsefné, *Herrmann* Miksáné, *Horváth* Kálmáné, *Király* Ernóné, *Körös* Lászlóné, öz. Krausz Gézné, *Kuti* Istvánné, *Lányi* Károlyné, *Manner* Lajosné, öz. Mesko Sándorné, *Mihalik* Jánosné, *Niki* Jánosné, *Pálya* Zsigmondné, *Platzer* Sándorné, öz. *Schmidt* Ferencné, *Schwartz* Ottó dr.-né, *Szentistványi* Gyuláné, *Székely* Vilmosné, *Sztancsny* Miklósé, *Tomcsányi* Árpádné, *Tóth* Imre dr.-né, öz. Wagner Józsefné, öz. *Westen* Károlyné, *Zólogy* Imréné stb.

Lányok: *Árkossy* Ferike, *Baán* Margit, *Balás* Ilonka (nap és éj) *Böttgér* Elza (ibolya), *Clement* Erna (szultána), *Clement* Elza (huszár), *Faller* Gizi és Iri, *Faller* Irma, *Filkorn* Ella, *Fizély* Ilonka (baba), *Krausz* Emmi (spanyol táncosnő), *Meskó* Ella (bohóc), *Onezay* Alice (viola), *Platzer* Gizi, *Schwartz* Bella, *Szentistványi* Mici (kémény-

seprő), *Szivós* Böske (ibolya), *Szivós* Biba (lámpa), *Szkladányi* Mariska, *Éóth* Aranka (páros), *Wankovits* Klára, *Westen* Frida (matróz) stb.

— **Qualitativ-estély.** A másodéves bányamérnök hallgatók régi szokásához híven a qualitativ kémia befejezése (örómére) alkalmából qualitativ-estélyt rendeznek f. hó 25-én este a Matrózpól szállóban. Az estélyen, *Schelle* Róbert főbányatanácsos s *Tomassovszky* főisk. adjunktus is részt vettek. Magát az estélyt szintén régi szokáshoz híven *qualitativ-menet* előzte meg, hol is a grubenberg, laboratóriumi kémleőkkel s főzőpoharakkal felkészített hallgatók kémiai vonatkoással travesztált magyar népdalok éneklése közben járta be a város főbb utcáit.

— **Nyugdíjzárás.** *Herrman* Adolf adótáros a selmechányai kir. adóhivatal vezetője e hó elejével harmincöt évi hivatalos szolgálatainak beugzó és lelkiismeretes teljesítése után nyugalomba ment. Kívánjuk, hogy jól megérdemelt nyugdíját hosszú ideig élvezze.

— **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter *Szapovszky* Gyula bélabányai ág. hiv. ev. tanított anyakönyvvezetőhelyettesse nevezte ki a selmeci- és bélabányai II. anyakönyvi kerületbe s egyuttal a házasságtörésnél való közreműködésével is megbízta.

— **A liceum hangversenye.** E hó 31-én szombaton rendezi a liceum zenetársasága rendes farsangi hangversenyt, amely évek óta egyike a legjobb mulatságoknak. A hangverseny műsora a következő: 1. *A*) *Tinódi* Sebestyén. «Egri históriának sommája.» (XVI-dik századbeli dallam.) *B*) *Palotásy* János. «Isak gyönyörű nemzet.» *Eldődj* a vegyeskar. 2. *Schubert* Ferenc. «Sözamunda-Nyitány.» *Eldődj* a zenekar. 3. *Egryssy* Béni. «Béleg leány.» *Eldődj* a vegyeskar. 4. *Thury* Zoltán. «Sötétség.» Monológ. *Eldődj* *Véssey* Kálmán VII. o. t. 5. *A*) *Heller* Stephen. 78-dik mű. «Vivo e leggiero.» *B*) *Volkmann* Róbert. 11. dik mű. «A malomban.» *Eldődj* a zenekar. 6. Magyar népdalgyűjtemény. *Eldődj* a vegyeskar. 7. *Aelter* Ferenc. «Zászlóavató-Induló.» *Eldődj* a zenekar. A hangverseny pont 8 órakor kezdődik. Belpó-díjak: Karzati százszózt hely 2 korona. Földszinti ülőhely 2 korona 60 fillér. Ifjúsági székelyjegy 1 korona. Deákjegy 50 fillér. Családjegy 3 személyre 4 korona. Öt személyre 6 korona. A hangversenyt tánc követi.

— **Nagy idők tanuja.** *Bernhardt* Vilmos, volt 48-as honvéd főhadnagy, ny. állami tisztviselő e hó 18-án Nagyszebenben 82 éves korában elhunyt. Az ősz öreg urat, aki csak pár évvel ezelőtt költözött el innen soker ismerték városunkban s így halála széles körökben keltett őszinte részvétet.

— **gyümölcsészeti előadás.** Nagy hallgatószámú előt mult vasárnap délután tartotta meg *Tóth* Imre dr. érdekes előadást, amelyen a viznek és a levegőnek a gyümölcsenyésztésre való nagy fontosságát ismertette. Ma délután 1/2 óra kör folytathatja fogja közhasznú előadását a város-ház tanácstermében.

— **Póstások bálja.** Kiváló jó mulatságnak ígérkezik a póstások bálja, amelyet február 3-án rendeznek a posta- és távirada altszék *Tölggyessy* Gyula főnök vednénsége alatt. A jótékonyul mulatságra, melynek tiszta jövedelme a postalatszék segítő egyesületének vagyonát gyarapítja: a belépődíjak személyjegy 2 K családjegy 3 személyre 4 K karzati 2 korona. Feittíltésüket közzönettel nyugtáz a rendezőség.

— **Gyári munkások a polgármesterénél.** *Horváth* Kálmán polgármester a mult héten meglátogatta *Weisz* Adolf ing- és fedérműny gyártás s a gyári munkások és alkalommal szíves órációkban részesítették a polgármestert. A munkások nevében *Zimmermann* Mária üdvözölte őt megkérve, hogy továbbra is érdeklődjék a munkások ügyei iránt s legyen ezután is jóakarójuk.

— **A zsarnócai műkedvelők jótékony céra** 1907. évi február hó 9-én a zsarnócai kaszinó helyiségében zene-estélyt rendeznek a következő műsorral: 1. «Lassu magyar» Rózsavölgytől. Előadják: Papp Istvánné urnó, Bözer J., Lelkes J., Lelkes J., Erdey J. és Toperczer O. 2. «Szép Ilonka». Melodráma. Írta: Vörösmarty M. Zenéjét szerzerette: Erdey J. Előadja Bözer Marika urleány Zongorán kíséri: Lelkes István. 3. «La Harphe Eolienne» Smith Sydney-től. Előadja: Böhm Vilmosné urnó. 4. «Chemial motívumok a házasságban». Írta és előadja: Koller János. 5. «A páztorró álna.» Idyle Lubitzky Ágost-tól. Előadják: Papp Istvánné urnó, Bözer Marika urleány és Bözer J. 6. «Lehetetlenségek» Írta az egyik «Lehetetlen». Előadja a másik «Lehetetlen». 7. «Induló» Schubert Ferenc-től. Előadják: Papp Istvánné urnó, Bözer J., Erdey J., Lelkes J. és Lelkes J. A zene-estélyt tánc követi. Belpóti díj személyenként két korona. A mulatság este 8 órakor kezdődik.

— **A nagybányai állami tanítók főkérlek** Földes Béla képviselőjüket, hogy a tanítók fizetése ügyében a következőkre kérje neves lelkü miniszterünket. 1. Az állami tanító, állami tisztviselőnek minősítessék törvényileg. 2. Az állami tanító a tisztviselő XI. X. és IX. fizetési osztályba soroztassanak és osztályoknak megfelelő ellátásban és napi díjban részesítsenek. 3. Az átvett állami tanító államosítás előtti, tehát az összes szolgálati éveik beszámításának. 4. A közös és egyenlő fizetési fokozat 1400 korona kezdő fizetéssel mondassék ki. 5. Az igazgatók és érdemesebb tanítók 400—600 korona tiszteletdíjban részesítsenek.

— **Az iparhatóságig megbizottak alakuló gyűlése.** A folyó évre megválasztott iparhatósági megbizottak e hó 24-én délután tartották alakuló gyűléstüket a rendőrkapitányi hivatalban. Elnökké választott egyhanglág **Fiedly** Károly lakatosmestert. A különböző csoportok a következőleg alakultak meg: **Az iparhatóság ellenőrzésére kiküldettek:** Fizedly Károly, Engel Zsigmond, úrb. Hornyacsok István és ifj. Marsalkó Gyula. **A tanoncskók látogatására kiküldettek:** Barok Ferenc, Plathy Antal, Gróhmann Gyula, Ján Vilmos ifj. Oszvald Gusztáv és Sümegh János. **A műhelyek látogatására kiküldettek:** Baranka József, Flóro János, Eisele Károly, Gverk Károly, Szakács Antal, Schramek Lajos, Baumert Lajos és Zachar Károly. **A gyárak vizsgálására kiküldettek:** Frieber Ferenc és Greguss Antal. A bizottság jegyzője Abonyi Ferenc rendőriurok.

— **Kanyaró Hódruhányán.** Ujabbán Hódruhányán lépett fel járványterület a kanyaró ugy hogy a sok megbetegülési eset miatt az egyik iskolát be kellett zárni. A kanyaró mellett egy roconsól torokhol eset is előfordult, amely halállal végződött. A hatóság a legszigorúbb intézkedéseket tette meg a járványos betegség tovább terjedésének megakadályozására.

— **Erdőőri állásra hirdet pályázatot Tótpelsőcz község** elöljáróság. Az állás 610 korona készpénzfizetéssel és 24 köbméter ültetés járándósággal van összeköelve. A magyar és tót nyelv ismerete feltétlenül megkívánlati. Pályázók kéresek február hó 15-ig andandók be a községi elöljárósághoz.

— **Elveszett.** Folyó hó 21-én 12 és 1 óra között a Rózsá-utcában vagy a Szentháromság-téren egy női csipkezebkendő. A becsületés megtalálók kérérik, hogy szolgáttassa be a rendőrségnél hol illő jutalomban részesül.

— **Talált tárgy.** E hó 17-én éjjel egy kapukulcs találatot a Szentháromság-téren. Avehelő a rendőrkapitányi hivatalban.

— **Halálozások.** *Novotny* Imre dr. ügyvéd, Barsvármegyé törvényhatósági bizottságának tagja, a lévai takarékpénztár ügyésze e hó 20-án, 55 éves korában elhunyt. — *Neuschwendner* Jánosné sz. Fungház Antónia e hó 22-én 60 éves korában elhalt. Férje és gyermekei gyászolják.

— **Tüz.** Hódruhányán múlt csütörtökön délután meggyulladt a Lila-akna s az egész épület elégett. Hogy a bányában dolgozó munkások épen megmenekültek *Puskás* Jenő főmérnök és *Szembratovics* Sándor mérnök erőlyes és okos intézkedéseinek lehet köszönni. A kár minegy 2000 korona.

— **Hideg tél.** Az embereknek önkénytelenül Petőfi verse jut eszébe, mikor az utcára kinéz. «Mégülte valaki magát, az hozta ezt a rossz időt». Oly nagyfokú a hideg nemcsak városunkban, de szerie az egész országban, hogy nagyon sokat kell lapogatnunk az antennéseken, míg párjára akadunk. 15—20 C°-os hidegek vannak napirenden, mi miatt a vasúti vonalakon ismét elkezdődtek a késések, kilyával való engesztelések stb. Mit csinál most a szegény nép, ki a nagy fadrágasság miatt alig tud fűtőanyaghoz jutni.

Szedőtrő igéretnek esábitának öknékölti vásárlásra. Figyelemmel kell lenni tehát mindenkinek vásárlásai eszközleendői e ha orvosa csakmajajó védelét ajánlja, ugy a Zoltán-falát vegye, melynek sem rossz íze, sem kellemetlen szaga nincs, a gyermekek szívesen veszik.

— **Magyar orgonaépítézet.** A hazánkban meghonosított iparágk közül az orgonaépítéselő is helyen áll és a legnagyobb fokú tökéletést séget érte el. Örmömel/éretülünk, hogy az orgonaépítészet terén előnyösen ismert Rieger Ötő cég (Budapest, VII. Garay-utca 48.) az emült évben 106 orgonára nyert megbízást, melyek nagy része már céljának átadatott és az illető templomok díszére válnak. Többek között a Chotek Henriette grófnő által a futaki róm. kath. templom részére adományozott 30 soros orgona, valamint a Zichy Frigyes gróf által a komárommegyei Szemer község róm. kath. templomának, nemkülönbön a Majláth Géza gróf által a nógrádmegyei Sósáhyán község róm. kath. templomának adományozott orgona Rieger Ötő cég budapesti gyárában készült. Ezen cég az 1907. évi pécsi országos kiállításán két most épülő orgonával vesz részt és bizonyosra vehető, hogy ezen műremeikei általános feltűnést keltenek majd és a cég jó hírnevét nemcsak a bel- de külföldön is mdgszilárdítja.

— **Ha a gyermekek köhögnek,** bárféktörány-preparatumot adunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ilyen preparatum bizonytalan összehállitással és nem megfelelő, de még undorító ízű is, «Sirolin-Roche»-t használunk, mely ízben könnyen olvad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízelel bír. Gyógyszerárakban kapható.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közöltékért nem felelős a szerk.

Közszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak akik feledhetetlen jó nóm és illetoző fédes apánk Neuschwendter Jánosné elhunytja és temetése alkalmából szives részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni szivesek voltak.

Selmecbánya, 1907. évi január 26.

Neuschwendter János és gyermekei.

Nagyon alkalmas utazószókná. — Néklkülözhetetlen rövid használat után Fertőtlenítő hatású által megvizsgálva
Attest Bécs, 1887. július 3.

Kalodont
néklkülözhetetlen
fog-crème.

A fogak tisztán tartásához fogviz nem elegendő. — Eltávolitassa a fogok körül akaratlanul képződő ártalmas anyag, csak mechanikailag tisztitással egyestített meg feloldozó és antiseptikus hatással bíró fog-Crème mel elegendő. — A «KALODONT» használatja az összes kulturálomokban a leghatasosabbnak bizonyult.

Mindazon jó barátainak és ismerőseimnek kiktől gyors távozasom folytán személyesen nem bucsuzhatom ez uton mondok szíveslyen Isten hozzádot.

Gretzmacher Gyula
bányagyakornok
Nagybánya

HIRDETÉSEK.

ELADÓ HÁZ az Ezüst-utca 16/l. szám alatti ház jutányos áron eladó.

Bővebbet özv. GYURKOVITS ANDRÁS-nénál.

Deák-utca 17. sz. **SÓLTZ-féle** házban
az emeleti lakás,
mely most a Főiskolai Kör helyisége kellő helyreállitás után f. é.
— **nov. 1-től kiadó.** —
Ugyanott kiadó május 1-től
raktáruul használható száraz plnoe.
Megbízatól
Dr. Fodor L.

1690/1906. líjkm. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A selmecbányai kir. járásbírójak mint tkvi. hatóság közhírre teszi, hogy Praun Pinkusnak, Debnár Antal elleni végrehajlati ügyében az ipolysági kir. törvénytsek területköréhez tartozó selmecbányai kir. járásbírószak területén Szentantál községben fekvő a szentantáli 32 sz. líjtkvben A. I. 1—4 sor. 118. 119. 1248. 1291. hrsz. a felvitelt s Debnár Antal nevére B. 6. t. alatt $\frac{1}{2}$ -ed részben s Szmolka Anna nevére A 2/b. B. 1. és B. 7. t. alatt $\frac{1}{12}$ -ed részben írt ingatlanokra 818 koróban ezennel megállapított kikiltáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanság az 1907. évi február hó 21-ik napján d. e. 10 órakor Szentantál községében megtartandó nyilvános árverésen a kikiltáltási árón alul is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanóság kikiltáltási árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kikiltató kezéhez letenni.

Selmecbánya, 1906. november 22-én.

Liha Antal
kir. járásbíró.

Kérje ingyen
és bérmentes magyar nyelvű, gazdaság. állásirólí főírjegye-
kömet, 800-nál több rajzot, mindennapi nélkül, eszté-
és asztalyrak, valamint mindennemű szold
arany és ezüst áru, hangszerek, aszté-
és boráruk ad.-rólí eredeti gyári árban.
Nikolai remonitór óra — K 2.
Svájci eredeti system Roakopf pántok — K 4.
Bjelgysztí «Sa Roakopf» nikkel óra — K 7.
Erdeli remonitór óra «Gloria» művel — K 7.60
Erdeli remonitór óra dupla fedéllel — K 11.60
Brossúra K 2.90. Konyhabók — K 8.
Schwarzwald óra K 1.80. Kalkácsok K 8.80
Mindan órák 8 évi irásból jóállás. — **Wils-
onon kockázati! Bezeréskés megengedve,
vagy a pénz vissza!**

KONRAD JÁNOŠ
E lő óra g. y. r. és szótöltési árárák,
Erdő 1258 számú. (Csehország.)

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mintbogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkör
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svíjce)

Sirolin

Emeli az érványt és a testhelyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izszadást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára 4venglet 4—4 korona.

SZALONNA

fehér sós, esontétküli, szép tiszta, pörkölt bőr, barminó részletekben, kg-ja	182
Zsírnak való szalonna, sóatlan, friss vágású	136
Füstölt vastag szalonna	140
"vékony	140
Debreceni paprikás szalonna	160
Füstölt kolbász serlés húsból, azonnal ehető v főzni való	184
Pácolt fehérgyümölcs paprikás szalonna	200
Pácolt bfrös sönka, karmonádli, oldalas	160
Pácolt sovány, szalonna nélküli sönka, karmonádli, oldalas	160
A fenti árak szállítói levele és csomagolása ingyen.	
Elsőrendű háziszőr kg-ja	144
Hozzá szelencék: 5 kg-os 120, 10 kg-os 180, 25 kg-os 300 f.	
100—200 kg. vételnél ingyen hordó.	
Tormás virslí párja 10 f, 50 pár vételnél 8 f. Szalavádé darabja 10 f, 50 pár vételnél 8 f.	

Az árak fillerekben értendők.
Árúim árai, melyek gyakran változók, e helyen minden számban „400 mm. szalonna” cím alatt találhatók.
Szállítási

Balczár Lajos kivitelű üzlete Nyiregyháza
Telefon 134. sz. Sürgőcím: Balczár hentes Nyiregyháza.

Szakács és cukrász,
ki csak nagyobb üzletekben volt alkalmazva, lakodalmak, bankettek, estélyek, stb. legmagasabb igényeknek megfelelő főzését elvállal.
HUSZÁGH ADOLF
vendégéhs Vihnye-fürdő.

Fényképészeti gépek és kellékek □ □ □
első és mindig friss minőségben (hitelképes egyéneknek részletfizetésre is).
Kaphatók: Joerges Ágost özv. és fiánál Terasseon.

4 darab selmeci takarékpénztártársrészt 1906-sik szelvényvel együtt darabonként 1100 K árrban eladok.

SEIDEL ÁGOSTON.

Állandóan friss tea sütemények!!

Minden vasárnap friss
farsangi fánk!

BORHEGYI ISTVAN
cukrász, Ezüst-utca I. ker., 14. sz.

Megrendelések szolid és pontos kivitelben!

**Nagy és állandó
jövedelemre
tehetnek szert**

oly intelligens urak és hölgyek, kik régi előkelő magyar Képes szépirodalmi folyóirat számára előfizetést tudnak gyűjteni. Érdeklődők sürgősen, levélben jelentkezzenek

Huszár Bélánál
IV., Egyetem-utca 4.

Eladó egy jó karban levő
zongora

Praschek Alajos zongorahangolónál
II. Rózsa-utca 88. sz. alatt.

MAGGI **ÍZESÍTŐ**
nélkül ne együnk levest.
Néhány csepp elegendő.

Eladó ház

Zsigmond-utcában II 114. alatt nagy gyümölcsös kerttel, udvar, négy szoba, két konyha, egy éléskamra, pince, kút állandó ivóvízzel. — Bármely órában eladja özv. Kögl Józsefné.

Közel a városba, napos oldal és nyaralók részére igen alkalmas.

Köhögés!

Aki ezt figyelembe nem veszi, bűnhődik saját testén!!

KAISER-FÉLE
MELL-CARAMELLÁK

A HÁROM PENYÖVEL
Orvosiilag kipróbált és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás és torokkatarus ellen

5120 közjegyzőileg hitelesített okirat elege bizonyítja, hogy a mit ígérnek, azt be is tartják.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: **Márkus M.**
cukrászatában Selmecebányán
Deák Ferenc-utca, 7/I., saját ház.
És
Makónyi P.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem Selmecebánya és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

25 év óta fennálló üzletemet

egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legnagyobb kényelemmel berendezett

Bodegával bővítettem ki.

Táradságot és költséget nem kímélve, képes vagyok a legkényesebb igényeket is kielégíteni.

Naponia friss kassai sonka, különféle felvágott, mindenfajta csemege, halak, sajtok a legjutányosabb árrban kaphatók.

Azonkívül valódi magyar és francia pezsgők, a legjobb ízű magyar borok palackonként és poharanként kimérve.

A nagyérdemű közönség becses látogatását kérve, vagyok

Naponta friss kőbányai sör.

kötünő tisztelettel

Esténként tea.

Weisz Ignác

Bodega és dohánynagyüzem tulajdonos.